

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти розробки навчального словника в галузі освіти

- 1.1 Особливості навчальної та термінологічної лексикографії
- 1.2 Типологія лінгвістичних словників
- 1.3 Структура словникової статті
- 1.4. Роль тезаурусного перекладного словника лексики в галузі освіти

РОЗДІЛ 2. МАКРОСТРУКТУРА СЛОВНИКА

- 2.1.1 Ціль та завдання словника
- 2.1.2 Особливості структури словника
- 2.1.3 Складові словника

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНОГО ЕЛЕКТРОННОГО СЛОВНИКА ТЕЗАУРУСНОГО ТИПУ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ

ВНУТРІШНЬОГО ІНОЗЕМНОГО ЛЕКСИКОНУ

- 3.1. Загальна характеристика етапів створення словника, та основні рекомендації щодо його створення
- 3.2. Практичний опис функціонування словника

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ВСТУП

Сучасна мовна ситуація в Україні характеризується "лексикографічним бумом", при якому за останні роки з'явилося значна кількість різних лінгвістичних словників [1]. Однак перед лексикографічною наукою стоїть безліч невирішених завдань, таких як розробка електронних словників [2], вирішення проблем співвідношення мовного, наукового та наївного знання, суб'єктивного та об'єктивного при тлумаченні лексичних одиниць [3], а також побудова "нової універсальної металексикографічної системи", орієнтованої на систематизацію словникових знань, тощо.

Розвиток технологій вимагає активного впровадження електронних словників. Сучасні гаджети та онлайн-ресурси створюють нові можливості для доступу до словникової інформації. Розробка та підтримка електронних словників стає ключовою задачею для впливу на мовний простір. Вирішення проблем співвідношення різних видів знань у тлумаченні лексичних одиниць є важливою задачею. Наукове та наївне знання, суб'єктивні та об'єктивні аспекти мають взаємодіяти для створення повноцінного та точного словника.

Створення універсальної мета лексикографічної системи відображає стремління систематизувати словникові знання та забезпечити їхню доступність для різних груп користувачів. Така система повинна враховувати сучасні методи та тенденції в області мовознавства. Здійснення подальшого дослідження теоретичних аспектів лексикографії є необхідним для розуміння основ та принципів створення словників. Теоретичний фундамент є важливим для визначення стратегій та методів роботи лексикографів.

Актуальність розробки тезаурусного перекладного словника лексики в галузі освіти неоспорима у сучасному світі, оскільки освіта визначає розвиток суспільства та формує ключові цінності. Зростаюча потреба в обміні досвідом та знаннями між різними країнами вимагає наявності ефективних мовних інструментів для взаєморозуміння. Тезаурусний перекладний словник в галузі освіти може служити невід'ємною частиною цього процесу. З урахуванням

різноманіття мов, які використовуються в освітніх закладах різних країн, такий словник може стати важливим інструментом для вчителів, студентів та дослідників, сприяючи точному і контекстуальному перекладу освітніх термінів.

Розробка тезаурусного перекладного словника в галузі освіти відкриває нові можливості для наукових досліджень у сфері мовознавства, лінгвістики та педагогіки. Такий словник може служити базою для створення нових термінологічних підходів та об'єктивно відображати трансформації в галузі освіти. Забезпечення ефективного навчання іноземців в освітніх інститутах вимагає наявності засобів, які полегшують засвоєння нового мовного матеріалу. Тезаурусний перекладний словник може стати корисним інструментом для студентів із різних країн.

У зв'язку зі зростанням використання мовних технологій та штучного інтелекту, створення тезаурусного перекладного словника може визначити нові можливості для розвитку мовних програм та додатків, спрямованих на підтримку освітнього процесу.

Відзначаючи дві основні тенденції в сучасній лексикографії – принцип антропоцентризму (орієнтація на користувачів та опис тезаурусу сучасної людини) та об'єднання потенціалу лінгвістичних та енциклопедичних словників [1, с. 10-11], В.А. Козирєв та В.Д. Черняк вказують на актуальність сучасного лексикографічного процесу.

Науково-технічна лексикографія, яка займається теоретичними та практичними питаннями розробки спеціальних словників та термінологічних словників [5], стає дедалі важливішою в умовах постійного зростання ролі інформаційних джерел у XXI столітті. З цим пов'язано актуальні завдання створення нових словників, включаючи глосарії та словники з різних предметних галузей науки та промисловості [6], а також навчальні термінологічні словники.

Мета даної дипломної роботи полягає в системному дослідженні, розробці та впровадженні тезаурусного перекладного словника, спрямованого

на покращення якості перекладу та розуміння лексичних термінів в галузі освіти. Завдання:

- охарактеризувати теоретичні аспекти розробки навчального словника в галузі освіти
- проаналізувати особливості навчальної та термінологічної лексикографії
- типологію лінгвістичних словників, структура словникової статті
- дослідити значення тезаурусного перекладного словника лексики в галузі освіти, макроструктуру словника
- проаналізувати головні аспекти та завдання словника
- визначити особливості структури словника, його складові
- описати загальну характеристику етапів створення словника, та основні рекомендації щодо його створення
- розробити практичний опис функціонування словника

Об'єктом дослідження є тезаурусний перекладний словник лексики в галузі освіти.

Предмет дослідження: Розробка тезаурусного перекладного словника для лексики, в галузі освіти на платформі Weblium

Наукова новизна: розробка тезауральної структури для лексики в галузі освіти, яка враховує сучасні підходи та тенденції у лінгвістиці, визначення нових семантичних зв'язків та відображення їх у структурі тезаурусу для покращення якості перекладу. Застосування інноваційних методів та підходів у розробці ефективного та компактного тезаурусного перекладного словника.

Теоретичне дослідження: дослідження лексичних особливостей в галузі освіти, вивчення тенденцій у формуванні термінології та виразів. Вивчення теоретичних аспектів тезауральної лексикографії та методів створення тезаурусів. Аналіз специфіки перекладу термінів у галузі освіти та вивчення методів їх кращого адаптування до інших мовних середовищ.

Практичне дослідження: розробка бази даних та структури тезаурусу, що включатиме лексичні одиниці, їх семантичні зв'язки та відповідники в інших

мовах. Тестування та апробація тезаурусу на реальних перекладних завданнях в галузі освіти. Визначення ефективності тезаурусу як інструменту для полегшення перекладу та розуміння лексики в галузі освіти.

Дослідження виконано за допомогою загальнологічних та загально структурних лінгвістичних методів, таких як логіко понятійний аналіз, класифікаційний, дефініційний та контекстуальний аналіз.

Теоретична значимість дослідження полягає у внеску в розвиток сучасної лексикографії, а новизна дослідження визначається унікальністю розробленого словника.

Структура роботи: робота складається із 3 розділів, 9 підрозділів, загальних висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти розробки навчального словника в галузі освіти

1.1 Особливості навчальної та термінологічної лексикографії

Лексикографія, як наука про словники, розглядається в контексті різних сфер та завдань. Дві важливі галузі цієї науки - навчальна та термінологічна лексикографія - займають ключове місце в сучасному лінгвістичному дослідженні та освіті. У цій статті ми розглянемо основні особливості обох галузей та їхнє значення в сучасному світі.

Навчальні словники призначені для задоволення потреб учнів та студентів. Вони включають базову лексику, необхідну для розуміння текстів та активного вживання мови в навчальних контекстах. Основна мета навчальної лексикографії - надання інформації про слова, які є ключовими для розвитку мовлення та читання. Навчальні словники часто доповнюються докладним роз'яснювальним матеріалом, синонімами та прикладами вживання слова в реченнях. Вказані словники організовані за лексикографічними класами та темами, що відображають основні курси та предмети в освітньому процесі [2, с. 56].

Варто вказати про те, що термінологічна лексикографія орієнтована на надання точних та стандартизованих визначень термінів у конкретних галузях або науці. Словники цього типу включають терміни, які є характерними для конкретної галузі чи науки, і служать джерелом стандартизації використання термінології. Термінологічні словники надають докладні та точні визначення термінів, враховуючи їхнє використання в конкретних контекстах. Такі словники ставлять своєю метою визначення стандартів та узгоджених термінологічних рамок для уникнення непорозумінь в професійному спілкуванні.

Доцільно сказати про те, що саме навчальна та термінологічна лексикографія відіграють важливу роль в освітньому та професійному просторі. Навчальні словники допомагають вчителям та учням ефективно спілкуватися та

розуміти мову. Термінологічні словники, з свого боку, забезпечують якість та точність використання термінології у фахових галузях.

Обидві галузі лексикографії, сприяючи розвитку мовних навичок та створюючи стандартизовані термінологічні основи, визначають мовну парадигму в сучасному світі. Їхній внесок у збагачення мовної культури та розвиток наукових та освітніх галузей важливий для подальшого прогресу суспільства.

Окрім того, об'єктивне відображення лексичного складу літературної мови на окремому етапі її історичного розвитку є одним із відповідальних завдань укладачів тлумачного словника будь-якої мови. Саме тому, очевидно, оцінка наукових переваг кожного загальномовного словника майже завжди починається з розгляду питання про повноту фіксації в ньому лексичного інвентарю певної мови в хронологічних межах періоду, який охоплює цей словник, із виявлення можливого пропуску загальноновживаних і особливо актуальних слів, характерних для певного періоду розвитку мови й засвідчених у різних лексичних джерелах [1, с. 250].

Сучасний етап життя соціуму характеризується суттєвими якісними змінами, зумовленими науково-технічними й суспільними перетвореннями. Прискорені темпи науково-технічного прогресу, інтенсивні дослідження й розроблення на їхній основі новітніх технологій супроводжуються входженням науки й техніки в усі царини людської діяльності. Стрімка науково-технічна революція, зміна економічної, політичної тощо ситуації в країні, соціальні перетворення, створення нової державності, яка по-новому впливає на комунікативні сфери, сприяють виникненню великої кількості явищ, понять, об'єктів, породжують інші форми суспільних відносин між людьми. Своєю чергою величезний потік інформації та нових знань у сучасних умовах розвитку суспільства є потужним чинником появи мовних одиниць, зокрема й термінологічних. Вони становлять один із найактивніших пластів лексики сучасної мови, «...який стрімко розвивається, активно взаємодіє з іншими словами словникового складу мови, насамперед із загальноновживаною лексикою.

Тому вивчення закономірностей утворення термінологічної лексики, її структури й семантики стало одним із найважливіших завдань сучасної лінгвістики» [28, с. 3].

Термінологія, що надходить у кодифіковану літературну мову з науково-технічної та професійно-виробничої сфер, є суттєвою частиною реєстру кожного великого тлумачного словника. Добирання термінології до загальномовного словника, її системне подання й опис є складним і відповідальним завданням. Через небачений раніше прогрес різних галузей науки й техніки та бурхливий розвиток виробництва для цієї категорії лексики особливо характерні велика динамічність, відносно швидке й вільне переміщення з однієї сфери функціонування в іншу, від одного полюса вживаності до іншого. Усе це вказує на велику складність лексикографічного опрацювання термінологічної лексики й на особливу відповідальність лексикографа в справі добору слів цієї категорії для конкретного словника.

Починаючи від оцінки наукових переваг загальномовного словника, слід враховувати не лише повноту фіксації лексичного інвентарю певного історичного періоду, але й урахування динамічності мови на сучасному етапі. Сучасний словник повинен відобразити активні зміни у суспільстві, спричинені науково-технічними та соціальними трансформаціями. Це означає, що необхідно не лише зафіксувати термінологічні нововведення, але й здати їх в контексті широкого вживання та взаємодії з іншими лексичними одиницями.

Таким чином, розглядаючи завдання укладачів словників, важливо не тільки розглядати їхню роль у фіксації лексичного складу на певному етапі історії мови, але також урахувати сучасні тенденції, що обумовлюються науковим та технологічним прогресом.

Лексикографічні праці, у яких опрацьовано значний лексичний матеріал, описано семантичну структуру десятків (а то й сотень) тисяч слів і простежено характер їхнього контекстного функціонування, зробили очевидним те, що в літературній мові нашого часу, у типових літературних жанрах і контекстах (тобто поза спеціальною сферою) зареєстровано величезний масив термінів

різних галузей знання й діяльності. Вони засвідчують, що значна кількість неологізмів нашого часу – це нові терміни, і що суттєва частина семантичних змін у сучасній мові пов'язана з процесом проникнення терміно-одиниць у загальномовний вжиток, із їхньою детермінологізацією й розвитком нових значень.

Добираючи термінологічну лексику до тлумачного словника української мови, доводиться розв'язувати багато проблем. Важливим питанням є, зокрема, доцільність введення певної терміно-одиниці до реєстру, адже «...кожна лексема, не зафіксована словниками, залишається і поза лінгвістичним інформаційним простором. Лінгвальні особливості таких лексем (формальна структура, семантика, сполучуваність, часова глибина і часова маркованість) не можуть бути використані в дослідницьких процедурах української мови чи в ширших славістичних студіях через їхню неусвідомленість, недоступненість дослідникам».

Термінолексика в словниках, зокрема великих тлумачних словниках, піддається впливу ряду чинників, що визначають її розвиток. Укладачі таких словників керуються рядом принципів та вимог. Перш за все, вони враховують частотність вживання термінів, уникаючи включення вузькоспеціальної лексики в загальномовний словник. Зазначається, що загально галузеві та міжгалузеві терміни повинні максимально представляти загальномовні словники, в той час як вузькогалузеві терміни слід включати у галузеві словники.

Другим важливим принципом є репрезентативність термінології, яка повинна відображати використання термінів пересічними мовцями у різних галузях знань. Крім того, важливо дотримуватися авторитетності джерел, використовуючи достовірні науково-популярні, навчальні та літературні тексти.

Окрім принципів добору термінологічної лексики, укладачі таких словників розглядають питання розроблення тлумачень для цих термінів. Вони визнають потребу наукового тлумачення наукових понять, які переплітаються з літературною та загальною мовою.

Відзначається, що, на відміну від енциклопедичних словників, філологічні словники акцентують увагу на ознаках предмета, дії чи процесів, що найбільш явно виявляються в звичайному житті людей. Такі словники намагаються визначити узагальнений образ, який стоїть за певним терміном.

Узагальнюючи вищесказане, термінологічна лексика стає важливою частиною тлумачної лексикографії, враховуючи її активне вживання як у фаховій, так і загальній літературі. Такий підхід відображає еволюцію термінологічної лексики у різних етапах розвитку науки та мови, а аналіз словників дозволяє простежити цей процес [3, с. 56].

1.2 Типологія лінгвістичних словників

В мовознавстві лексикографія розглядається як окремий розділ, який займається створенням словників та теоретичними аспектами їхнього опрацювання. Цей напрямок тісно пов'язаний із лексикологією і здебільшого не розглядається як окрема галузь мовознавства.

Класифікація документів - це процес впорядкування та розподілу документів за класами з метою відображення відношень між ними. Це ефективний спосіб систематизації знань та визначення зв'язків між різними класами документів [7, с. 100].

У випадку словників, класифікація - це систематизований опис різних видів словників та їх жанрів. Такий підхід сприяє виробленню єдиної методології укладання для кожного виду словників і типу, що допомагає врегулювати їхню структуру та функціональність.

Термінологічний словник, один із різновидів лінгвістичного словника, спеціалізується на термінології певної галузі знань. Термінологічна лексикографія, яка займається теорією і практикою укладання таких словників, є важливою галуззю дослідження.

Основні виклики термінологічної лексикографії включають створення надійної класифікації та типології термінологічних словників. Забезпечення якості таких словників і встановлення єдиної методології укладання значною мірою залежить від розвитку відповідної галузі науки.

Термінознавство є теоретичною базою термінологічної лексикографії [5].

Одним із викликів полягає у визначенні критеріїв класифікації термінологічних словників. Це може включати розрізнення між загальними словниками, спеціалізованими словниками для конкретних галузей знань, енциклопедичними словниками тощо. Класифікація також може базуватися на методології складання, типі включених термінів, обсязі словника та інших факторах.

Забезпечення якості термінологічних словників вимагає ретельного вивчення та використання відповідних методологій. Розвиток термінологічної лексикографії тісно пов'язаний з розвитком термінознавства як науки, оскільки термінологічні словники ґрунтуються на теоретичних принципах та методах, розроблених у цій галузі.

Таким чином, розвиток термінознавства є важливим фактором для вдосконалення термінологічної лексикографії, а встановлення єдиної методології укладання термінологічних словників сприяє підвищенню якості та доступності цих словникових ресурсів для користувачів.

Варто вказати на те, що спільні проблеми, такі як встановлення синонімії, омонімії, визначення значень термінів та вибір іншомовних еквівалентів, розв'язуються у межах термінознавства. Термінологічна лексикографія може розглядатися як окремий розділ термінознавства [9, с. 45].

Основні виклики термінологічної лексикографії включають

(Таблиця 1.1.):

Створення надійної класифікації словників	Визначення переліків вимог до словників	Аналіз впливу методичної установки словника	Дослідження атрибутів теорії композиції словника	Автоматизація створення словників
Виділення параметрів та характеристик для класифікації словників.	Оцінка параметрів, які визначають якість та особливості словника.	Розгляд впливу підходів до створення словника на його реалізацію.	Розуміння композиційних засобів та їхнього впливу на словник.	Розробка автоматичних засобів для підготовки та видання словників.

Термінологічна лексикографія вирішує проблеми створення, систематизації та узагальнення термінологічних словників. Класифікація

словників та вивчення їхніх характеристик є ключовими аспектами для розвитку цієї галузі.

Термінологічна лексикографія, як частина мовознавства, знаходиться під впливом сучасних викликів, таких як розробка методології та автоматизація процесу створення словників. Розв'язання цих проблем сприятиме покращенню якості та ефективності термінологічних словників.

Для вибору найбільш ефективної композиції розроблюваного термінологічного словника важливо мати чітке уявлення про різні лексикографічні параметри та їх реалізацію в різних типах словників. Термінологічна лексикографія повинна надати вченому, який працює над словником спеціальної лексики, можливість обдумано вибрати найбільш відповідний тип словника та ефективні методи подачі інформації про терміни. Важливо, щоб технологія проектування словника дозволяла зробити послідовні вибори параметрів, де кожен попередній вибір полегшує подальші рішення, допомагаючи автору зосередитися на творчих аспектах та підвищити якість словника [10, с. 45].

Лексикографічні параметри можна розділити на композиційні, які включають макрокомпозиційні та мікрокомпозиційні (стосуються структури словника та формату статей в ньому відповідно), і параметри авторської установки, що виступають як попередні для композиційних параметрів. Порівняльний аналіз існуючих термінологічних словників та вивчення лексикографічної літератури вказують на взаємозв'язки між цими параметрами, де реалізація одних може впливати на інші.

Типологічні особливості словника визначаються такими параметрами, як предметна, тематична, тимчасова та мовна орієнтація, а також призначення словника. Призначення словника може бути перекладним, довідковим, навчальним чи інформаційним. Також важливими типологічними параметрами є функція словника та його обсяг.

Обдумане врахування цих параметрів допомагає визначити оптимальну композицію словника, дозволяючи автору ефективно вирішувати завдання та підвищити якість термінологічного словника.

Серед композиційних параметрів, які виступають у ролі основного типологічного, значущим може бути параметр принципу презентації спеціальної лексики в словнику. Згідно з цим параметром можна виділити два основних принципи розташування лексики в словнику: формальний і тематичний. Формальний принцип застосовується в алфавітних (суцільних, зворотних, гніздових), частотних, потекстових і хронологічних словниках, в той час як тематичний принцип застосовується в аналогічних і ідеографічних словниках (тезаурусах) асоціативного та ієрархічного типів.

Ці параметри узагальнено дозволяють визначити тип термінологічного словника і провести загальну класифікацію словників. Вони також надають можливість характеризувати конкретні словники. Наприклад, деякі словники, такі як Duden Universalwörterbuch (DUW), Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache (LGWb), та Wahrig Deutsches Wörterbuch, є одномовними тлумачними словниками і використовують формальний принцип з алфавітним розташуванням статей. З іншого боку, Metzler: Lexikon Sprache та Bußmann: Lexikon der Sprachwissenschaft відзначаються тематичним принципом і є повними галузевими одномовними тлумачними інвентаризаційними словниками сучасної лінгвістики із суцільним з алфавітним розташуванням статей [12].

Наведені композиційні параметри представляють лише частковий перелік, оскільки існують й інші важливі аспекти, що варто враховувати при розробці термінологічного словника. Наприклад, до методичної установки відносяться такі параметри, як адресна орієнтація (читацька аудиторія), мовний рівень опису (словотвір, семантика) і принципи відбору спеціальної лексики для включення до словника.

Макрокомпозиційні елементи включають склад допоміжних розділів словника, принципи подачі термінологічних словосполучень та обробку

омонімії. З іншого боку, мікрокомпозиційні елементи враховують різні аспекти інформації про кожен термін, такі як:

- формальні (написання, вимова, граматична інформація), етимологічні (час появи в мові, етапи розвитку),
- атрибутивні (тематика, лексичний статус),
- інтерпретаційні (способи тлумачення), асоціативні (лексичне оточення),
- прагматичні (вживання в часі та нормативний статус)
- ілюстративні (контекст та графічні ілюстрації).

Перерахований перелік параметрів є лише частковим, і продовження роботи з виявлення та аналізу інших параметрів є необхідним для формулювання вимог до конкретних елементів словника. Аналіз існуючих технологічних процесів і операцій також сприятиме підвищенню ефективності та зменшенню трудомісткості підготовки термінологічних словників.

Попередній аналіз процесів створення словників свідчить про необхідність визначення чотирьох етапів утворення термінологічних лінгвістичних словників.

На першому етапі визначається тип словника, аудиторія та основні характеристики через систематизований перелік параметрів.

Другий етап включає відбір лексичного матеріалу та складання словника.

Третій етап - безпосередній аналіз та опис спеціальної лексики.

На четвертому етапі проводиться підготовка словника до видання через редагування, уточнення та перевірку посилань [20].

Важливим аспектом у підготовці термінологічних лінгвістичних словників, особливо великих, є застосування системного підходу. Термінологічний словник зазвичай фіксує результати термінологічної роботи, і розробка принципів класифікації, типології, інвентаризації параметрів, уніфікації та алгоритмізації процесу створення словника нерозривно пов'язана з автоматизацією лексикографічних робіт і створенням термінологічних банків даних.

Ефективне використання обчислювальної техніки передбачає більш суворий підхід до організації словникових даних та статей в цілому. Важливо враховувати якісні та кількісні аспекти між реально існуючими жанрами словників та їх ідеальними моделями. Слід пам'ятати, що створені словники можуть лише частково відповідати своїм ідеальним типологічним моделям, і взагалі існує різниця між ними в обох аспектах [24, с. 100].

Дослідження в цій області вимагає уваги до того, як реальні словники відповідають теоретичним типологічним моделям і чи існують "порожні місця" у типологічній схемі. Важливо враховувати, що практика лексикографії може випереджати теоретичну лексикографію і ставити нові завдання, висуваючи свої вимоги. Це може призводити до створення нових типів словників, які можуть поєднувати риси і елементи різних класифікацій або включати нові характеристики.

Усі ці аспекти свідчать про необхідність постійного аналізу та оновлення підходів до розробки термінологічних лінгвістичних словників, зокрема через удосконалення технологій та врахування змін у лексикографічній практиці.

Таким чином, вплив практики на теорію особливо відчутний в області навчальної лексикографії, де спостерігається значна взаємодія між принципами лексикографічного опису та цілями, які повністю зумовлені потребами практики навчання іноземної мови.

Проблема створення надійної типології словників спеціальної лексики є важливою для розробки методології створення словників, оскільки визначення та аналіз існуючих типів словників необхідні для встановлення загальних принципів їх створення.

Необхідно також вивчити психологічні аспекти пошуку і сприйняття термінологічної інформації у словнику, а також розглянути гносеологічну, дидактичну та соціально-культурну роль та значення термінологічних лінгвістичних словників. Аналогічно до загальної лексикографії, яка займається проблемами тлумачення слова у словнику, доцільно розглядати визначення та тлумачення термінів в межах термінознавства.

Ці проблеми не лише визначають важливість подальших досліджень в області науково-технічної лексикографії, але й вказують на потребу вдосконалення словникової справи та оптимізації наукових досліджень [25, с. 213].

1.3 Структура словникової статті

Лукія Гумецька, фактично, вперше в українській лексикографії аргументувала необхідність створення історичного словника нового типу, закладаючи тим самим основи для розвитку української теоретичної історичної лексикографії. Її тези спрямовані на визнання важливості історичного словника як наукового інструменту, який не лише реєструє етимологію і зміну значень слів, а й сприяє вивченню культурного контексту і віддзеркаленню етапів розвитку мови та суспільства. Високий ступінь інноваційності полягає у її визнанні необхідності розглядати словник як живий організм, що взаємодіє з культурним та історичним оточенням.

Лукія Гумецька зуміла не лише викликати зацікавленість до проблем історичної лексикографії, але й визначити її місце в загальному контексті мовознавства. Її підхід визнаний як значущий для подальшого розвитку лексикографічних студій в Україні, що робить Лукію Гумецьку піонеркою в цьому напрямі.

Хоча елементи цієї теорії можна було відзначити раніше, наприклад, у Рецензії на "Історичний словник українського языка" Є. Тимченка, написаній професором І. Огієнком, або в роботах інших українських мовознавців, проте Л. Гумецька поставила питання про історичні словники в такий специфічний спосіб, що це було новаторським підходом в українському мовознавстві.

Під час розпочатку створення будь-якого словника ми зазначаємо, що не завжди можемо передбачити всі компоненти словникових статей певного видання. Словникові статті є ключовим елементом майбутньої лексикографічної обробки, і їх заголовок, або реєстрове слово, має велике значення. Термін "словниця" використовується для позначення загального реєстру словника, і це визначення адаптоване з робіт Ф. Піскунова, автора словника, що вийшов у 1873 році в Одесі.

Важливі аспекти стосовно словникових статей включають заголовок, завдання та функції. Заголовок словникової статті, або реєстрове слово, може

бути одним словом, словосполученням, фразеологізмом, аббревіатурою чи навіть окремою морфемою. Основні завдання та функції включають передачу компактної інформації користувачу, враховуючи призначення словника. Види словникових статей визначаються основними завданнями і призначенням словника, розділяючи їх на однокомпонентні, двокомпонентні та багатослівні інформаційні.

Розміри словникової статті завжди залежать від конкретного типу лексикону. У залежності від призначення словника, словникова стаття може складатися лише з одного слова або, навпаки, включати обширне дослідження. Наприклад, орфографічний словник для початкових класів, який спрямований на подання базової інформації, такої як правопис, орфоепія, наголос, морфемна будова, зазвичай обмежується одним словом чи його формами. У "Орфографічному словнику української мови" 2002 року видання також подається інша додаткова інформація, така як слова-омоніми, частини мови, родовий відмінок іменників та інше.

Специфіка морфемних словників також різниться. Наприклад, у "Морфемному словнику" Л. Полюги можна знайти інформацію не лише про окремі морфеми, але і про їх транскрибування. Інший підхід представлений у "Словнику афіксальних морфем" Н. Ф. Клименко, де вказані всі морфеми та їхні варіанти.

Особливості історичних словників визначаються не лише різноманітністю семантичних значень слова, але і характером самого слова, виявом зафіксованих у пам'ятках його контекстуальних зв'язків. У "Словнику староукраїнської мови", наприклад, слово "бити" у значенні "бути" на основі 7556 вживань охоплює майже два авторських аркуші, враховуючи його різні форми та функції.

Незалежно від виду і розміру словникової статті, теоретичне осмислення їх опрацювання вимагає значної праці та часу. Праця над кожною статтею, навіть якщо вони однотипні, вимагає глибокого дослідження, уточнень та зосередження на зазначених принципах укладання словника. Невідповідність

цим принципам може ускладнити користування словником та позначити його недоліки.

Одне з найбільш складних завдань у лексикографічній роботі - створення реєстру словникових статей (СС). Вибудовування словника-тезаурусу, що включає всі заплановані терміни, можна вважати менш складним, оскільки воно охоплює всі поняття, які повинні бути включені. Проте створення словника з обмеженим реєстром є викликом, оскільки завжди існує ризик розбіжностей у виборі слів для включення. Це ілюструє історія "Тлумачного словника української мови", який декілька разів перевидавався через зауваження рецензентів щодо неповноти реєстру, навіть при заздалегідь визначеному розмірі словника.

У роботі над енциклопедичними, термінологічними, історичними словниками часто зустрічаються труднощі, зумовлені обсягом матеріалу та необхідністю стисло, але вичерпно висловлювати ідеї. У "Фінансовому словнику" складеним Загороднім, Вознюком та Сповженко [10] авторам довелося провести наукові дослідження, розширюючи перелік термінів та оновлюючи інформацію. Аналогічно, труднощі зустрічаються при опрацюванні СС у словниках енциклопедичного типу та спеціальних довідниках, де потрібно зосередитися на стислому викладі думки.

Застосування технічних засобів, зокрема комп'ютерів, може полегшити процес укладання СС у сучасній лексикографії, але вимагає уважного контролю. Це важливо враховувати в контексті загального викладу лексикографічної праці, де кожна СС є не лише окремою одиницею, але й частиною цілого словника. Вона пов'язана з іншими словниковими статтями, відображає семантичні, граматичні та стилістичні зв'язки, і спільно з ними представляє вичерпну інформацію про лексикон даного словника.

Для впровадження словникових статей (СС) в загальний контекст словника, авторам слід враховувати численні фактори, які стосуються різних аспектів словникової роботи. Одним із таких факторів є однотипність і структурна єдність СС, зокрема однотипність СС однієї частини мови. Важливо

уникати ситуацій, де СС з реєстровим словом однієї частини мови мають різні структури [30].

Крім того, треба забезпечити однотипність інших словникових статей, які відповідають загальній структурі даного типу словника. Взаємозв'язок між СС вказує на їх зв'язок у лексикографічній роботі, який може виражатися через зіставлення реєстрового слова з іншими СС за допомогою синонімічних відповідників чи інших елементів.

Взаємозв'язок між словниковими статтями може виражатися через зіставлення реєстрового слова з іншими статтями за допомогою синонімічних відповідників чи інших елементів. Наприклад, у розділі "Синоніми" чи "Родові слова" можуть бути наведені посилання на інші статті, що допомагають користувачам отримати більше інформації про термін або фразу.

Однотипність статей також допомагає лексикографам у підготовці та редагуванні словника, оскільки це спрощує процес роботи з текстом та дозволяє уникнути недоречностей чи непослідовностей у структурі словника.

Отже, встановлення взаємозв'язків між словниковими статтями та забезпечення однотипності є важливими аспектами у розробці словників, які підвищують їхню ефективність та корисність для користувачів.

Щодо джерел інформації для СС, важливо враховувати, що самі СС несуть інформативну функцію в словнику. Для наповнення їх інформацією авторам словника потрібно користуватися різноманітними джерелами. Джерела інформації для кожного типу словника відрізняються, наприклад, енциклопедії вимагають широкого обсягу інформації, тоді як історичні словники потребують джерел для реконструкції значень слів з врахуванням історичного контексту. Використання технічних засобів, таких як комп'ютери, може полегшити роботу зі словниковими статтями, але вимагає уважного контролю.

Форми взаємозв'язку між СС у лексиконі залежать від узгодження авторів або вибору окремого автора. Звичайним способом зв'язку є відсилання (див., див. ще, пор.), щоб вказати на порівняння чи доповнення інформації в іншій СС. Форми оформлення значення можуть варіюватися залежно від типу словника,

наприклад, у загальномовних словниках значення може вміщуватися у самому заголовку СС, у перекладних словниках оформлюється відповідником іншої мови.

В історичних словниках і деяких інших типах словників значення може розкриватися ієрархічно за допомогою системи числових кодів, або засобів відсилання до інших джерел. У тлумачних словниках значення може бути систематизовано в рамках семантичної структури слова. Зазначені аспекти ілюструють різноманітні підходи до оформлення СС у різних типах словників.

Історичні словники спеціалізуються на реконструкції значень слів з урахуванням їхнього історичного контексту. Для їх підготовки необхідно використовувати джерела, що містять інформацію про мовлення певної епохи, літературні тексти, архівні документи та інші історичні джерела.

Використання технічних засобів, таких як комп'ютери, може значно полегшити роботу зі словниковими статтями, зокрема шляхом автоматизації процесів підготовки, редагування та пошуку інформації. Проте важливо забезпечити уважний контроль за використанням цих засобів, щоб уникнути помилок та забезпечити якість і точність словника. Також необхідно враховувати особливості різних типів словників та їхніх вимог до джерел інформації при використанні комп'ютерної підтримки.

Оформлення словосполучень і фразеологізмів у словникових статтях (СС) залежить від узгодження авторів, хоча загальноприйнято розміщувати їх під стрижневим словом та відсилати всі інші компоненти словосполучення чи фразеологізму до основного викладу. Існують спрощені варіанти цього підходу. Наприклад, у "Словнику староукраїнської мови" словосполучення та фразеологізми викладалися за першим повнозначним словом, що, хоч і не завжди було виправданим з наукової точки зору, виявлялося практичним при постійному поповненні словника новим матеріалом.

Щодо екземпліфікації та ілюстрацій в СС, для підтвердження відповідного вживання слова в тому чи іншому значенні часто використовуються приклади з художніх і наукових текстів. Українські

академічні видання, такі як "Словник української мови" [25] та "Фразеологічний словник" [29], наводять широкий спектр прикладів із різних джерел. Ілюстрації можуть бути надані не лише цитатами, але й схемами, малюнками, фотографіями, що залежить від типу словника та його специфіки.

Таким чином, характеристика СС як елемента лексикографічної праці визначається різноманітністю підходів. Глибоке розуміння особливостей СС сприяє високій якості лексикографічного продукту. Важливо враховувати, що СС не може охопити всю інформацію про дане слово, і є питання, які залишаються поза обсягом СС певного словника [17, с. 13].

1.4. Роль тезаурусного перекладного словника лексики в галузі освіти

В сучасному світі, де глобалізація визначає розвиток культурного та освітнього обміну, ефективне вивчення іноземних мов набуває все більшої важливості. Тезаурусний перекладний словник лексики виявляється ключовим інструментом у галузі освіти, прискорюючи і полегшуючи процеси навчання та розвитку мовних навичок.

Перекладний словник на основі тезаурусу надає більше ніж просте переклад слова; він дозволяє розглядати слова в контексті та знаходити їхні семантичні відносини, що сприяє кращому розумінню та запам'ятовуванню мовної лексики. Такий словник допомагає студентам швидше опановувати іноземну мову, розвиваючи їхні мовні навички та розширюючи словниковий запас.

Крім того, тезаурусний перекладний словник може бути корисним інструментом для викладачів, які можуть використовувати його для підготовки уроків, вправ та завдань, що сприяють якісному вивченню мови студентами. Використання цього інструменту дозволяє підвищити ефективність навчального процесу та покращити результати вивчення іноземних мов.

З розвитком саме нових галузей знань набувають принципової важливості спеціальні тезауруси. Ці лексикографічні інструменти сприяють ефективному та якісному інформаційному пошуку користувача і служать інформативними довідниками для конкретних дослідницьких цілей. Тезаурус розглядається як словник, що впорядкований за тематичними групами та відзначений різною ступенем узагальнення та кількістю [8, с. 325]. У сучасній комп'ютерній лінгвістиці термін "тезаурус" визначає нормативний словник-довідник, який включає лексикон певної предметної галузі, встановлює парадигматичні відносини між лексичними одиницями та полегшує пошук інформації, а також контролює лексику при індексації документів [28, с. 325]. Цей тип словника сприяє систематизації знань в різних галузях наук,

моделюванню термінополів і підтримці лінгвістичних процесів автоматичної обробки мови.

Тезаурус визначає та встановлює різноманітні взаємозв'язки та відносини між словами, що сприяє систематизації знань та створює основу для моделювання термінополів у різних галузях наук. Основною метою такого тезаурусу є полегшення пошуку інформації, а також контроль над лексикою при індексації та обробці документів.

У контексті комп'ютерної лінгвістики тезаурус стає важливим інструментом для автоматизації процесів обробки мови. Він допомагає в розробці і вдосконаленні систем штучного інтелекту, машинного навчання та інших технологій, які вимагають розуміння та аналізу мови.

Тезауруси в комп'ютерній лінгвістиці відіграють ключову роль у покращенні якості обробки мови та забезпеченні точності та ефективності при взаємодії з інформацією в широкому спектрі наукових та технічних галузей.

Окрім того, тезауруси допомагають у систематизації та класифікації термінів, що сприяє кращому розумінню їх суті та взаємозв'язків. Кожен термін у тезаурусі має своє місце в ієрархічній структурі, що відображає різні аспекти його значення. Також тезаурус може включати синоніми, антоніми, асоціації та інші лінгвістичні відношення, що розширюють контекст та допомагають збагатити розуміння терміну.

В даному контексті варто зазначити загальний опис та можливі складові тезаурів у цьому контексті:

"Тезаурус освітніх технологій"

- Алфавітний порядок та покажчик: Розділений за тематичними блоками для швидкого доступу.
- Тематична структура: Розділений за різними аспектами освітніх технологій, такими як e-learning, blended learning, використання педагогічних програм і т.д.
- Тематичні списки слів: Списки термінів для конкретних видів технологій та їх використання в освіті.

- Відсутність символічних позначень та аббревіатур: Забезпечує зрозумілість термінів для всіх користувачів.
- Сприяння швидкому пошуку та адаптація до освітніх потреб: Збалансований підхід між алфавітним порядком та тематичною структурою.

"Тезаурус педагогічних методик"

- Алфавітний порядок та покажчик: Забезпечує швидкий доступ до термінів для всіх користувачів.
- Тематична структура: Розділений за методиками викладання різних предметів, включаючи методику вивчення мов, математики, наукових дисциплін і т.д.
- Тематичні списки слів: Групування термінів за конкретними методиками, такими як групові методи, ігрові техніки, інтерактивні підходи тощо.
- Відсутність символічних позначень та аббревіатур: Зрозумілість для різних груп користувачів.
- Сприяння швидкому пошуку та адаптація до освітніх потреб: Зручний пошук за алфавітним порядком та глибока тематична структура для навчання конкретних методик.

Ці приклади надають загальну ідею про те, як можуть виглядати тезаури в галузі освіти. Кожен з них адаптований до конкретних освітніх потреб та спрямований на полегшення розуміння та вивчення відповідних тем.

Окрім того, лексикографічні інструменти є необхідними для вивчення та розвитку нових галузей знань, оскільки вони сприяють створенню єдиної термінологічної бази, яка полегшує комунікацію між фахівцями та дослідниками. Тезаурус допомагає уникнути невизначеності та дублювання термінів, а також розкриває глибину та ширину певної тематики.

Тезаурус є особливо корисним інструментом у цьому процесі, оскільки він дозволяє уникнути невизначеності та дублювання термінів, що часто відбувається у розвитку нових галузей знань. Шляхом систематизації та

організації термінів за семантичними відносинами, тезаурус робить термінологічну базу більш структурованою та зрозумілою для спеціалістів.

Крім того, тезаурус допомагає розкрити глибину та ширину певної тематики, сприяючи більш повному розумінню та аналізу понять у галузі. Це дозволяє дослідникам та фахівцям здійснювати більш об'єктивні та досконалі дослідження та розвивати нові галузі знань на основі вивчення наявної термінології.

З використанням спеціальних тезауральних інструментів можна покращити якість наукових досліджень, зробити їх більш точними та об'єктивними. Тезауруси також допомагають автоматизувати процеси інформаційного пошуку та аналізу, що є важливим у сучасному світі швидкого обміну знаннями. Тезауральні інструменти дозволяють систематизувати та класифікувати терміни та концепції у визначені тематичні групи. Це полегшує розуміння структури та організації знань в певній галузі.

За допомогою тезауральних інструментів дослідники можуть ефективно шукати та аналізувати інформацію, користуючись різними аспектами тематичних груп. Це дозволяє швидко отримувати необхідні дані та враховувати різні погляди на питання. Одним з головних переваг використання тезауральних інструментів є можливість швидкого доступу до пов'язаної інформації. Дослідники можуть швидко знаходити відомості про семантично пов'язані поняття, терміни або теми, що допомагає їм зрозуміти та аналізувати питання більш повно.

Крім того, використання тезауральних інструментів дозволяє враховувати різні погляди на питання. Дослідники можуть вивчити різні аспекти теми, охоплюючи різні точки зору та джерела інформації. Це допомагає створити більш об'єктивне та повне уявлення про досліджувану проблему.

Загалом, використання тезауральних інструментів дозволяє дослідникам ефективно здійснювати пошук та аналіз інформації, враховуючи різні аспекти тематичних груп та різні точки зору. Це сприяє покращенню якості досліджень та сприяє розвитку науки.

Тезауральні інструменти допомагають уникнути дублювання та невизначеності термінів, створюючи чітку ієрархію та визначаючи відносини між ними. Це сприяє однозначності та узгодженості у використанні термінології. Використання тезауральних інструментів дозволяє автоматизувати процеси пошуку, аналізу та індексації документів. Це особливо важливо в сучасному світі, де потрібно обробляти великі обсяги інформації швидко та ефективно.

Загалом, варто вказати про те, що лексикографія у XXI столітті переорієнтована на прикладну лінгвістику та активно спрямована на потреби користувачів (*user-centered, learner-centered*), а не лише на лексикографа чи сам словник. Основне завдання лексикографа полягає в укладанні словника, що відповідає вимогам і запитам читацької аудиторії. Розмаїття жанрів лексикографічних видань продовжує зростати, набуваючи популярності спеціалізованих словників та довідкових видань. Сучасні користувачі словників часто шукають інформацію, специфічну для певної галузі знань або професії. Такі спеціалізовані словники можуть включати терміни, що використовуються у конкретних наукових дисциплінах, технічні терміни у різних галузях, медичну термінологію тощо.

Крім того, довідкові словники, які містять інформацію про факти, дати, географічні назви, аббревіатури та інші корисні відомості, також користуються популярністю. Ці видання часто використовуються як джерело швидкої та точної інформації для різних цілей, від навчання до професійної діяльності [14, с. 171].

Ці лексикографічні видання надають вичерпну інформацію про відповідні лексичні шари відповідно до стилістичних, територіальних, хронологічних та термінологічних принципів і задовольняють потреби фахівців різних галузей знань, дозволяючи підвищити рівень професійної, лінгвістичної та культурної компетентності, як для носіїв мови, так і для іноземців.

Тезаурусний перекладний словник лексики грає важливу роль в галузі освіти з ряду причин:

Розширення Лексичного Запасу:

- Тезаурусний перекладний словник дозволяє користувачам збагачувати свій лексичний запас, ознайомлюючись із синонімами, антонімами та асоціативними словами.

Підвищення Ефективності Навчання Мови:

- Використання тезаурусу сприяє ефективнішому вивченню мови, допомагаючи зрозуміти контекст та правильне використання слів в різних ситуаціях.

Покращення Розуміння Контексту:

- Шляхом надання додаткових синонімів та асоціацій до кожного слова, тезаурус допомагає учням краще розуміти контекст і виражати свої думки більш точно.

Сприяння Точності та Вірності Перекладу:

- При вивченні іноземної мови тезаурус допомагає вибрати найвідповідніший переклад для певного контексту, підвищуючи точність і вірність перекладу.

Отже, тезаурусні перекладні словники лексики визначаються як важливий інструмент для студентів, вчителів, мовників та всіх, хто прагне поліпшити свої лінгвістичні навички та розуміння мови. Розробка тезаурусного перекладного словника для галузі освіти сприяє значному збагаченню лексичного арсеналу. Зазначені терміни та їх взаємозв'язки дозволяють вивчати широкий спектр концепцій, пов'язаних з освітою, та надають можливість вираження різноманітних ідей у мовленні.

Тезауральний підхід до перекладного словника полегшує процес перекладу, оскільки дозволяє враховувати не лише термін сам по собі, але й його контекст та взаємозв'язки з іншими термінами. Це робить переклад більш точним та зрозумілим для користувача.

Крім того, тезауральний підхід доповнює традиційні методи перекладу, надаючи більше інформації та враховуючи багатогранність використання мовних одиниць. Впровадження тезаурального підходу сприяє покращенню

точності та гнучкості у перекладі. Завдяки врахуванню контексту та взаємозв'язків між термінами, перекладач може відтворити більш точно смислове навантаження оригінального тексту. Це стає ключовим для якісного міжмовного спілкування, де важливо передати не лише буквальний зміст, але й відтінки та виразність мовлення.

Такий підхід також забезпечує більшу гнучкість у виборі відповідних варіантів перекладу, оскільки дозволяє враховувати різні синоніми, варіанти використання термінів та їхні контексти. Це дозволяє перекладачам бути більш творчими та адаптивними у своїй роботі, що в результаті позитивно впливає на якість перекладу та сприяє успішному комунікації між мовами [11, с. 63].

РОЗДІЛ 2. МАКРОСТРУКТУРА СЛОВНИКА

2.1.1 Ціль та завдання словника

Тезаурусні словники відіграють ключову роль у систематизації та розумінні мови, надаючи користувачам можливість швидкого та ефективного доступу до багат шарового лексичного потенціалу. В даній статті розглянемо макроструктуру тезаурусного словника, зосереджуючись на його цілях та завданнях.

Основна ціль тезаурусного словника полягає в створенні системи, яка дозволяє організовано зберігати, описувати та надавати доступ до словникового запасу мови. Замість простого переліку слів, тезаурус спрямований на розкриття семантичних відносин та забезпечення глибшого розуміння слова в контексті.

У тезаурусному словнику кожне слово пов'язане з іншими словами через семантичні зв'язки, такі як синоніми, антоніми, гіпоніми тощо. Це дозволяє користувачам отримати не лише перелік синонімів для конкретного слова, а й розуміти його значення у більш широкому контексті. Такий підхід сприяє глибшому розумінню мови та полегшує пошук потрібного слова в мовному арсеналі.

Подальшим розвитком тезаурусного словника може бути включення не лише слів, а й фраз та виразів, а також додаткових параметрів для класифікації та організації мовного матеріалу. Такий розширений підхід сприятиме ще більш ефективній роботі з мовними ресурсами та сприятиме подальшому розвитку мовознавчої науки.

Варто вказати про те, що одним із ключових завдань тезаурусу є створення ієрархічної структури, яка відображає ступені семантичної схожості між словами. Групування за схожістю значень та контекстуальним використанням дозволяє користувачам швидше знаходити необхідні слова.

Тезаурус має встановлювати синонімічні, антонімічні, гіпонімічні та гіперонімічні відносини між словами. Це допомагає розкрити багатогранність значень та контекстуальне використання слів.

Словник повинен надавати докладне лексикографічне описання кожного слова, включаючи його значення, вживання в різних контекстах та граматичні особливості [25, с. 63].

В першу чергу, опис слова повинен включати його основне значення або значення, що використовується найчастіше. Для слів з багатьма значеннями важливо розглядати кожне значення окремо та надавати приклади вживання для кожного з них.

Крім того, важливо включити приклади вживання слова в різних контекстах, щоб користувач міг зрозуміти, як саме воно використовується в реальному мовленні. Це допомагає студентам та іншим користувачам отримати більш повне уявлення про те, як використовувати слово в різних ситуаціях.

Граматичні особливості також мають бути чітко відображені у словнику. Це включає відмінювання слів за числами, родами, відмінками, а також інші важливі граматичні властивості, які впливають на вживання слова в мовленні.

Загальна мета такого докладного опису полягає в тому, щоб словник був не лише джерелом інформації, а й навчальним інструментом, який допомагає користувачам засвоювати нові слова та вдосконалювати свої лінгвістичні навички.

Тезаурус повинен визначати стандартне вживання слів та забезпечувати користувачів інформацією про правильність їх використання у мовленні. Створення ефективних інструментів пошуку для користувачів, що дозволяють швидко знаходити необхідні лексичні дані у словнику. Постійне оновлення словника для врахування нових слів, семантичних тенденцій та змін у мовленні. Інтеграція з іншими словниками, тезаурусами та корпусами для забезпечення комплексного підходу до аналізу мови.

Забезпечення онлайн-доступу до словника, що робить його доступним для широкого кола користувачів у будь-який час.

Макроструктура тезаурусного словника визначає його основні цілі та завдання. Шляхом систематизації та глибокого аналізу мови тезаурус надає

користувачам інструмент для розуміння та використання мови у найбільш повному обсязі.

Однією з основних цілей макроструктури тезаурусу є створення системи, яка дозволяє користувачам легко знаходити слова, що пов'язані між собою семантично. Це досягається шляхом організації слів за тематичними групами, розташуванням синонімів, антонімів та інших семантичних відносин.

Крім того, макроструктура визначає основні завдання словника, такі як надання докладного лексикографічного опису слова, забезпечення різноманітних прикладів його вживання та відображення граматичних особливостей. Ці завдання спрямовані на те, щоб користувачі могли максимально повно розуміти значення та використання кожного слова.

У цілому, макроструктура тезаурусного словника створює основу для його функціонування як інструменту для систематизації та аналізу мови, що надає користувачам можливість ефективно вивчати та використовувати мовні ресурси.

Типологія тезаурусного словника відображає його спрямованість на конкретну аудиторію та мету використання. Розглянемо деякі ключові аспекти цієї типології:

1. Словник лексем: Це вказує на те, що словник фокусується на розгляді окремих слів, їхньої лексичної одиниці.
2. Семасіологічний словник: Цей аспект означає, що словник буде орієнтований на значення та концептуальні аспекти слів, допомагаючи зрозуміти не лише форму, але і сутність понять.
3. Тлумачний словник: Свідчить про те, що словник надає докладні тлумачення термінів, що полегшує їх розуміння та використання.
4. Напівдвомовний словник: Вказує на те, що мова опису – російська, але також можливе включення елементів китайської мови, якщо це полегшить розуміння.
5. Короткий словник: Зазначає, що словник буде компактним та зорієнтованим на основні та необхідні терміни.

6. Диференціальний словник: Свідчить про те, що він може виділяти особливості різних термінів для кращого їх розуміння.
7. Двосторонній словник: Вказує на форму словникової статті, яка може містити інформацію з обох сторін мовлення.
8. Алфавітний словник: Означає, що терміни будуть розташовані в алфавітному порядку для зручності пошуку.
9. Словник нерідної мови: Адресований користувачам іншої національності (Китай).
10. Спеціальний словник: Створений для вивчення матеріалознавства.
11. Навчальний словник: Спрямований на полегшення процесу вивчення та розуміння термінології.
12. Сучасний словник: Свідчить про орієнтацію на актуальні та сучасні терміни.
13. Приватний словник: Стосується певного об'єкту опису – матеріалознавства.

Для подальшого розвитку концепції тезаурусного словника матеріалознавства з врахуванням доступних навчальних термінологічних словників, важливо ретельно аналізувати їхню структуру, зміст та побудову словникової статті [33].

- Заголовне слово: Визначає основний термін, навколо якого об'єднана інформація в словнику. Це ключове поняття, для якого надаються різні аспекти та синоніми.
- Етимологічна довідка: Забезпечує інформацію щодо походження та історії слова, особливо у випадках, коли термін запозичений з іншої мови.
- Інтерпретаційна зона - Тлумачення: Основна частина словникової статті, яка визначає та роз'яснює значення терміну. В цій зоні можуть включатися:
- Визначення понять (лінгвістична інформація): Надається коротке та точне визначення терміну.

- Інформація енциклопедичного характеру: Розширюється інформація щодо того, яким чином термін використовується у конкретному контексті. Описуються процеси, характеристики матеріалів, наводяться цифрові дані та можливо ілюстрації для більшого розуміння.

Цей підхід в словнику сприятиме глибокому розумінню та усвідомленню термінів, роблячи його не лише засобом лінгвістичної інтерпретації, але й джерелом енциклопедичних знань. Важливо також враховувати специфіку матеріалознавства та включати у словник терміни, які відображають сучасний стан та тенденції в цій галузі [35].

Словник може стати не лише джерелом інформації про матеріалознавчі терміни, але й інструментом для покращення лінгвістичних навичок студентів. Включення прикладів вживання термінів у різних контекстах та використання різних мовних конструкцій розширить їхній словниковий запас та розуміння граматичних структур. Завдяки різноманітності мовних конструкцій, які можуть бути включені до словника, студенти отримують можливість ознайомитися з різними стилями та варіантами висловлення, що сприяє їхньому розвитку як мовців. Це допомагає їм не лише засвоїти нові терміни, а й вивчити граматичні правила та нюанси використання мови.

Крім того, наявність словника з прикладами вживання термінів може стати корисною не лише для студентів, а й для викладачів, які можуть використовувати його як допоміжний матеріал для проведення уроків та вправ з вивчення мови. Такий словник може стати важливим елементом навчального процесу, сприяючи якісній підготовці студентів і підвищенню рівня їхніх мовних компетенцій.

Оскільки словник призначений для студентів, важливо враховувати їхні освітні потреби. Задачі та вправи, пов'язані із словником, можуть бути розроблені таким чином, щоб студенти могли використовувати нові знання у практичних ситуаціях та підготовці до навчальних завдань.

Одним із ключових аспектів є включення термінів, що відображають сучасний стан та тенденції у галузі матеріалознавства. Це може включати нові технології, матеріали та дослідження, які студентам буде важливо знати для успішної кар'єри в цій області. Словник може включати пояснення культурних відмінностей у використанні термінів та контекстів, щоб полегшити їх розуміння.

Розробка електронної версії словника забезпечить легкий доступ та можливість швидкого пошуку та навігації. Це також надасть можливість використання різних мультимедійних ресурсів для покращення навчального процесу.

Загальний підхід до створення словника, що поєднує лінгвістичні та матеріалознавчі аспекти, сприятиме ефективному вивченню та розвитку студентів у даній галузі освіти [34, с. 78].

2.1.2 Особливості структури словника

У тезауральному словнику в галузі освіти, "ліва частина" є тлумачною частиною, включаючи в себе контексти, приклади та різні посліди. За допомогою "навігаційної інформації" забезпечується легке орієнтування користувачів у словнику. Ця інформація включає зміст, номери сторінок, шрифтові виділення та символні позначення. Основною метою цієї частини є полегшення користування словником та забезпечення ефективного пошуку інформації [28, с. 89].

Навігаційна інформація, представлена в "лівій частині", грає важливу роль у забезпеченні зручності користування словником. Вона допомагає користувачам легко орієнтуватися у структурі словника та швидко знаходити необхідну інформацію. Зокрема, змістовий опис, номери сторінок, шрифтові виділення та символні позначення спрощують пошук та роблять процес користування словником більш ефективним.

Основною метою "лівої частини" є полегшення користування словником і забезпечення доступу до інформації для ефективного вивчення освітніх термінів. Ця частина створює базу для подальшого використання словника та сприяє успішному засвоєнню та використанню мовної термінології в освітніх контекстах.

Словник повинен містити вступ українською мовою, де характеризується його структура та принципи. Також включена передмова китайською мовою, що інструктує студентів щодо користування словником. Ця інформація надає користувачам важливі вказівки щодо засобів та методів використання словника для отримання найкращих результатів.

Структура словника передбачає розташування термінів в алфавітному порядку, забезпечуючи зручний доступ до необхідної інформації. Також включається алфавітний покажчик, який полегшує пошук термінів та їхню локалізацію у словнику. Однак, оскільки словник призначений для студентів, важливо враховувати їхні освітні потреби. Тому, слова структуровані в

тематичному порядку, що дозволяє використовувати їх для навчання конкретних тем дисципліни.

Коли слова та терміни групуються за темами, студентам стає легше знаходити та засвоювати необхідну інформацію, пов'язану з їхніми академічними потребами. Це сприяє систематизації знань та розумінню матеріалу, що є важливим елементом успішного навчання.

Крім того, такий підхід дозволяє стимулювати активність студентів у вивченні та розвитку. Вони можуть більш цілеспрямовано працювати зі словником, фокусуючись на конкретних темах чи предметах, що відповідають їхнім академічним інтересам та потребам.

Отже, структурування термінів у тематичному порядку в тезауральному словнику допомагає студентам ефективно використовувати його для навчання, сприяє систематизації та розумінню навчального матеріалу, а також стимулює їхню активність у процесі навчання.

Організація та структура словника визначаються не лише алфавітним порядком, але й потребами освіти та специфікою аудиторії.

Алфавітний порядок та показчик:

Структура словника зберігає традиційний алфавітний порядок, що дозволяє швидко локалізувати терміни. Але важливо враховувати, що студенти можуть мати різний рівень знань та досвіду у вивченні мови. Тому включення алфавітного показчика спрощує пошук та навігацію, особливо для тих, хто не володіє мовою на високому рівні.

Тематична структура:

Оскільки словник призначений для навчання тих чи інших дисциплін, включення тематичної структури допомагає студентам швидше зорієнтуватися та використовувати терміни у відповідних контекстах. Такий підхід стає особливо корисним для вивчення конкретних тем та підготовки до занять.

Тематичні списки слів:

Додатково, розміщення термінів в тематичних списках дає можливість викладачам використовувати їх як передтекстовий матеріал для підготовки до

різних тематичних розділів дисципліни. Це полегшує вибір лексичного мінімуму для певного курсу та підвищує ефективність навчання.

Відсутність символічних позначень та абревіатур:

Словник позбавлений символічних позначень та абревіатур, спрощуючи його використання для іноземних студентів. Це дозволяє уникнути додаткового ускладнення та підвищує доступність матеріалу для всіх користувачів.

Сприяння швидкому пошуку та адаптація до освітніх потреб:

Баланс між алфавітним порядком та тематичною структурою словника є ключовим фактором, що робить його не лише ефективним для швидкого пошуку, але й адаптованим до специфічних освітніх потреб студентів в галузі матеріалознавства.

Швидкий пошук термінів:

Алфавітний порядок та наявність алфавітного покажчика створюють зручні умови для швидкого пошуку термінів. Це особливо важливо в умовах активного вивчення та роботи з великим обсягом лексичної інформації. Студентам легко знаходити необхідні терміни та використовувати словник для поглибленого вивчення матеріалознавства.

Адаптація до освітніх потреб:

Врахування освітніх потреб студентів полягає у структуруванні термінів в тематичному порядку. Такий підхід дозволяє студентам не лише знаходити слова в алфавітному списку, але й використовувати їх у контексті конкретних тематичних блоків. Це полегшує їхнє навчання та робить процес вивчення матеріалознавства більш системним та зорієнтованим на конкретні заняття.

Важливість інформаційного входу:

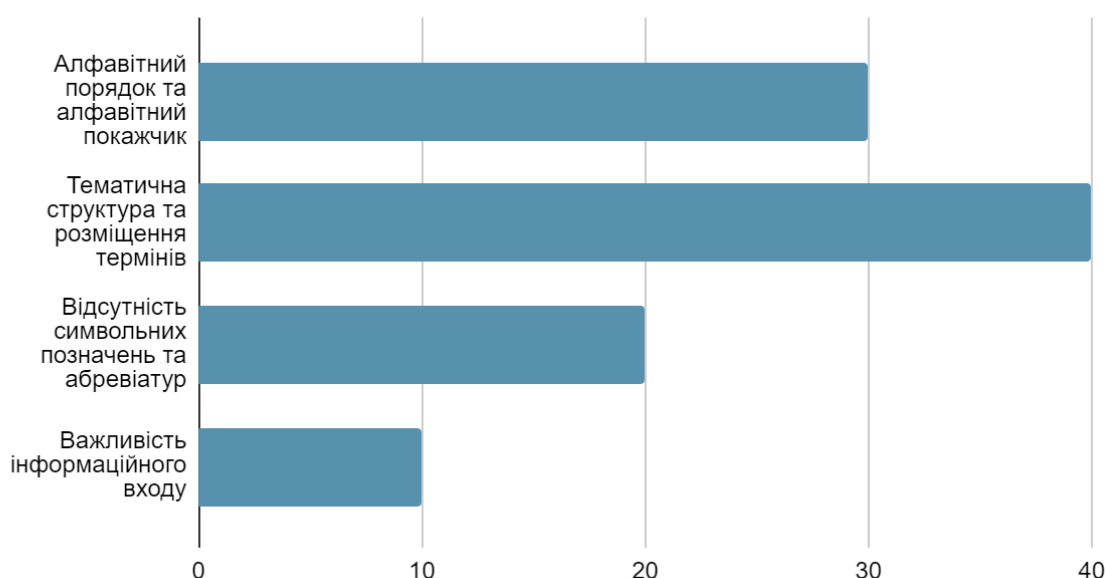
Окрім того, наведена "навігаційна інформація" передбачає необхідну інструкцію та вступ до словника. Це особливо корисно для студентів, ознайомлення з такою інформацією допомагає їм більш ефективно користуватися словником та визначати його можливості [39, с. 63].

Алфавітний порядок та алфавітний покажчик, які забезпечують швидкий пошук термінів, мають приблизно 30% значення у створенні ефективного

словника. Тематична структура та розміщення термінів в тематичних списках відіграють важливу роль у задоволенні освітніх потреб студентів та мають приблизно 40% вагомості. Відсутність символічних позначень та аббревіатур, сприяння швидкому пошуку та адаптація до освітніх потреб оцінюються на 20%. Важливість інформаційного входу, яка надає необхідну інструкцію та вступ до словника, складає приблизно 10% важливості у створенні корисного словника, що зображено на діаграм. - 2.1.

Діаграма - 2.1.

Відсоткове відношення потреб освіти та специфікою аудиторії

Усі ці елементи взаємодіють, сприяючи полегшенню навчання та розумінню матеріалів. Вони роблять словник не лише джерелом лінгвістичних визначень, але й ефективним інструментом для глибокого вивчення матеріалознавства, адаптованим до конкретних освітніх потреб студентів, що зображено на таблиці - 3.1., яка відображає компонентів тезаурусного словника в галузі освіти.

Таблиця-3.1. Складові компонентів, які сприяють ефективному навчанню та використанню словника в галузі освіти.

Складова	Опис	Приклад
----------	------	---------

Алфавітний порядок показчик	та	Забезпечує традиційний алфавітний порядок для швидкого пошуку. Але також має алфавітний показчик для полегшення навігації.	Алфавітний порядок: "Е-Навчання" попереду "STEM-освіта". Показчик: букви A-Z для швидкого переходу.
Тематична структура		Розміщення термінів в тематичних категоріях для зручності студентів та підготовки до різних тематичних розділів.	Тематична категорія: "Технічна освіта" з об'єднаними термінами.
Тематичні списки слів		Дозволяє викладачам використовувати терміни як передтекстовий матеріал для підготовки до різних тематичних розділів.	Список слів: "Вивчення матеріалознавства" зі згрупованими термінами.
Відсутність символьних позначень абревіатур	та	Уникнення додаткового ускладнення та забезпечення доступності для іноземних студентів.	Термін без абревіатур: "STEM-освіта", а не "Науково-технічна освіта (STEM)".

Сприяння швидкому пошуку та адаптація до освітніх потреб	Забезпечення зручності для швидкого пошуку та адаптація до освітніх потреб студентів.	Швидкий пошук: Зручний алфавітний порядок. Адаптація: Тематична структура для поглибленого вивчення.
Швидкий пошук термінів	Надання можливості швидкої ідентифікації та пошуку необхідних термінів.	Швидкий пошук: За допомогою алфавітного порядку та покажчика.
Адаптація до освітніх потреб	Врахування освітніх потреб студентів через тематичну структуру та групування термінів.	Адаптація: Тематичні категорії для спрощення вибору лексичного мінімуму для конкретного курсу.
Важливість інформаційного входу	Надання "навігаційної інформації" для кращого розуміння та використання словника.	Інструкція та вступ до словника, які допомагають ефективніше користуватися матеріалами.

Такий баланс між алфавітним порядком та тематичною структурою робить словник не лише зручним для швидкого пошуку, але й адаптованим до конкретних освітніх потреб студентів в освітніх галузях. Структура словника дозволяє швидко знаходити необхідні терміни та вивчати їх у відповідному контексті, що сприяє кращому розумінню матеріалу. Крім того, тематична структура допомагає студентам систематизувати свої знання та зрозуміти взаємозв'язки між різними концепціями у своїй галузі освіти.

Саме, цей баланс між алфавітним порядком та тематичною структурою робить словник важливим інструментом для навчання, досліджень та професійного розвитку в галузі освіти.

Тезауральний словник в галузі освіти має за мету надати студентам не лише лексичні визначення, але і відповідні інструкції, як ефективно використовувати та навігувати ним, роблячи процес навчання більш приємним та результативним [38].

Підсумовуючи хочу підкреслити, що створення тезеарусного словника в галузі освіти, який поєднує алфавітний порядок та тематичну структуру, є важливим етапом у розвитку освітніх ресурсів. Такий підхід стає ключовим фактором для студентів, які вивчають ті чи інші галузі, оскільки він сприяє не лише швидкому знаходженню термінів, але і їхньому ефективному використанню в контексті конкретних освітніх тем.

Словник, що враховує особливості аудиторії та адаптується до їхніх потреб, стає не лише інструментом для розширення лексичної компетенції, але й важливим компаньйоном у навчальному процесі. Алфавітний порядок допомагає студентам швидко знаходити необхідні терміни, а тематична структура робить вивчення матеріалознавства більш системним та логічним.

Окрім того, інформаційний вхід та "навігаційна інформація" надають додаткову підтримку студентам у розумінні структури словника та його користуванні. Це важливо для оптимального використання словника як засобу підготовки до занять, самостійного вивчення та поглибленого освоєння тем.

Загалом, словник, який об'єднує алфавітний та тематичний підходи, виявляється важливим інструментом в системі навчання та сприяє розвитку лексичних та предметних знань студентів в галузі матеріалознавства. Його створення є важливим кроком у покращенні якості освіти та підготовці фахівців у даній області [32, с. 96].

2.1.3 Складові словника

В сучасному освітньому середовищі важливо поєднувати традиційні методи навчання з інноваційними підходами для створення ефективних освітніх ресурсів. Традиційні методи, які були ефективними в минулому, сьогодні вимагають доповнень та модернізації. Інноваційні підходи до створення освітніх ресурсів стають важливим інструментом для відповіді на сучасні виклики. Один із таких інноваційних інструментів – Тезаурусний словник, який об'єднує у собі алфавітний та тематичний підходи, створюючи оптимальний інструмент для вивчення нових термінів та поглиблення знань студентів.

Доцільно вказати про те, що алфавітний порядок є основою для швидкого та зручного знаходження термінів у словнику. Навігаційний покажчик, що включає всі лексикографовані одиниці у алфавітному порядку, робить процес пошуку максимально ефективним. Це важливо для швидкого доступу до необхідної інформації та полегшення процесу вивчення нових слів.

Окрім того, враховуючи освітні потреби студентів, словник організований в тематичний порядок. Це дає можливість використовувати його як інструмент для вивчення конкретних тем дисципліни. Такий підхід сприяє глибокому засвоєнню матеріалу та зрозумінню термінів у відповідних контекстах.

Словник починається з інформаційного входу, який містить інструкцію та вступ. "Навігаційна інформація" допомагає користувачам розуміти структуру словника та надає ключові елементи для зручного користування. Це важливо для ефективного використання словника як освітнього інструменту.

З метою забезпечення максимальної зрозумілості для всіх користувачів, словник може бути позбавлений символічних позначень та аббревіатур. Це спрощує його використання іноземними студентами та зробити його доступним для широкого кола аудиторії [37].

Варто вказати на те, що тезаурусний перекладний словник лексики в галузі освіти є важливим інструментом для студентів, викладачів та

перекладачів, які працюють з освітнім контекстом. Складові такого словника включають:

Основний словниковий запас:

- Терміни та слова, що активно використовуються в галузі освіти, включаючи термінологію вчителів, студентів, навчальних програм і т. д.

Тлумачення та Синоніми:

- Для кожного терміну вказуються його тлумачення та синоніми для розширення розуміння і варіативності виразів.

Фразеологія та Вирази:

- Розгорнуті вирази, фразеологічні звороти та ідіоми, які часто використовуються в освітньому контексті.

Граматичні Відмінності:

- Вказівки на граматичні відмінності та правила, що стосуються освітньої лексики.

Контекстуальні Приклади:

- Реальні приклади використання слів та термінів в різних освітніх ситуаціях.

Культурні та Специфічні Відмінності:

- Врахування культурних відмінностей в використанні лексики в освіті та специфічних термінів, що можуть варіюватися залежно від регіону чи країни.

Тематичні Групи:

- Групування термінів за темами або конкретними галузями освіти, щоб полегшити навігацію та зрозуміння специфіки кожного терміну.

Ілюстрації та Графічні Елементи:

- Графічні зображення або ілюстрації, що допомагають в легкому розумінні та запам'ятовуванні термінів.

Сучасні Технології:

- Включення термінів, пов'язаних із сучасними технологіями в освіті, такими як e-learning, онлайн-курси, та інше.

Багатомовні Відмінності:

- Врахування різних варіантів та перекладів термінів для мовних пар, що використовуються в галузі освіти.

Посилання на Джерела:

- Вказівка на авторитетні джерела та літературу, де можна знайти додаткову інформацію щодо використовуваних термінів.

Створення такого тезаурусного перекладного словника сприяє точному та адекватному розумінню лексики в галузі освіти в різних мовах та сприяє ефективному комунікаційному обміну в освітньому середовищі.

Цей тип словника дозволяє користувачам знаходити відповідні переклади для термінів і понять у різних мовах, враховуючи їхні семантичні відносини та контекст. Це допомагає забезпечити точне та адекватне розуміння термінології в галузі освіти, що є критичним у міжнародному середовищі, де здійснюється обмін знаннями та дослідженнями.

Подальше використання такого словника сприяє ефективному комунікаційному обміну в освітньому середовищі, де учасники можуть використовувати власну мову для вивчення та спілкування. Це допомагає забезпечити розуміння та взаємодію між представниками різних культур та мовних спільнот, сприяючи глибокому та продуктивному обміну інформацією та досвідом.

Отже, створення тезаурусного перекладного словника в галузі освіти має значний практичний вигляд, допомагаючи студентам, викладачам та дослідникам здійснювати ефективний комунікаційний обмін та сприяючи розвитку міжнародного співробітництва в галузі освіти [41, с. 25].

Окрім того, тезаурусні словники в галузі освіти можуть призначатися для полегшення розуміння та перекладу специфічної лексики та термінів, які використовуються в освітньому контексті. Наведемо у таблиці 3.1. приклад, як може виглядати тезаурусний словник в галузі освіти:

Таблиця-3.2. Терміни в галузі освіти, їх тлумачення, синоніми та фразеологію.

Термін	Тлумачення	Синоніми	Фразеологія
Диференційоване Навчання	Метод навчання, що враховує індивідуальні потреби та можливості учнів.	Індивідуалізоване навчання, персоналізоване навчання.	"Диференційоване навчання сприяє розвитку кожного учня з урахуванням його особистих особливостей."
STEM-освіта	Освітня програма, що об'єднує науку, техніку, інженерію та математику.	Науково-технічна освіта, STEM-галузі.	"STEM-освіта сприяє формуванню критичного мислення та інноваційного підходу до розв'язання завдань."
Глобальне Освітнє Партнерство	Співпраця між освітніми установами для спільного розвитку та покращення	Міжнародне партнерство в освіті, Глобальна освітня спільнота.	"Глобальне освітнє партнерство сприяє обміну найкращими практиками та

	освітніх систем.		інноваціями в освіті."
Інклюзивна Освіта	Система освіти, що передбачає включення учнів з різними потребами у загальний навчальний процес.	Освіта для всіх, Інтеграція учнів з особливими потребами.	"Інклюзивна освіта формує толерантне та різнобарвне середовище в школах."
Е-Навчання	Форма навчання, що використовує електронні технології та інтернет для забезпечення доступу до освіти.	Онлайн-навчання, Інтернет-освіта.	"Е-навчання розширює можливості отримання знань та навичок за допомогою високих технологій."

Вказана таблиця надає коротке уявлення про терміни в галузі освіти, їх тлумачення, синоніми та фразеологію, що може бути корисно для розуміння та використання цих термінів в освітньому контексті.

Варто вказати те, що створення Тезеарусного Словника, який використовує інтегрований підхід до організації термінів, є важливим кроком у розвитку освітніх ресурсів. Такий інструмент не лише полегшує процес вивчення нових термінів, але і стає ефективним засобом для засвоєння конкретних тем дисципліни. Збалансований підхід між алфавітним порядком та тематичною структурою робить словник не лише зручним для швидкого пошуку, але й

адаптованим до конкретних освітніх потреб студентів в освітніх галузях. Такий інструмент стає важливою складовою сучасного освітнього простору, сприяючи покращенню якості навчання та підготовки фахівців у різних галузях [40].

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНОГО ЕЛЕКТРОННОГО СЛОВНИКА ТЕЗАУРУСНОГО ТИПУ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО ІНОЗЕМНОГО ЛЕКСИКОНУ

3.1. Загальна характеристика етапів створення словника, та основні рекомендації щодо його створення

В сучасному світі доступ до освіти стає все більш важливим, але іноді розуміння освітніх термінів може бути викликане завданням. Тому створення тезаурусного словника в галузі освіти стає важливою задачею для тих, хто працює у цій сфері.

Створення тезаурусного словника дозволить забезпечити доступність та зрозумілість освітньої термінології для різних категорій користувачів, починаючи від студентів та викладачів і закінчуючи батьками та громадськістю загалом. Це стане особливо важливим у контексті розвитку онлайн-освіти, коли велика частина навчального процесу відбувається дистанційно, а доступ до якісної освіти стає більш універсальним.

Варто вказати на те, що створення тезаурусного словника сприятиме стандартизації освітньої термінології, що полегшить комунікацію між освітніми установами, дослідниками та практиками. Однак, важливо також враховувати динамічний характер освітніх термінів і забезпечувати постійне оновлення та поповнення словника з урахуванням нових трендів, методик та концепцій у галузі освіти.

У кінцевому підсумку, створення тезаурусного словника в галузі освіти є важливою ініціативою, що сприятиме підвищенню якості та доступності освітніх ресурсів, полегшить розуміння освітньої термінології та сприятиме розвитку освітнього процесу в цілому.

Один із шляхів цього досягнення - використання веб-платформи Weblum, що дозволяє швидко та ефективно створювати веб-сайти. У цій статті ми розглянемо загальну характеристику етапів створення тезаурусного словника в

галузі освіти на сайті Weblium та надамо основні рекомендації щодо його створення.

Варто вказати також і про те, що можливість взаємодії з користувачами та отримання зворотного зв'язку є важливою складовою успішного функціонування будь-якого освітнього ресурсу, включаючи тезеарусний словник на платформі Weblium. Цей аспект дозволяє не лише покращити якість словника, але й забезпечити його максимальну користь для аудиторії.

Отримання зворотного зв'язку від користувачів дозволить ідентифікувати слабкі місця словника та виявити терміни, які можуть бути нечіткими або підлягають додатковому поясненню. Це дозволить розробникам словника вчасно вносити відповідні зміни та покращення для забезпечення максимальної користі для користувачів.

Крім того, взаємодія з аудиторією дозволить враховувати їхні потреби, інтереси та побажання. Запити, пропозиції та відгуки користувачів можуть стати джерелом ідей для додаткових функцій, покращень у дизайні та оновлень контенту словника. Наприклад, користувачі можуть пропонувати додавати приклади використання термінів, посилання на додаткові ресурси або відео-матеріали для кращого розуміння певних понять.

Такий двосторонній обмін інформацією між розробниками та користувачами сприяє підтримці актуальності та релевантності словника в умовах швидко змінюючогося освітнього середовища. В результаті, словник може стати більш цінним інструментом для освіти, який задовольняє потреби широкого кола користувачів та сприяє їхньому навчанню та розвитку.

Етапи, які мною пройдено, з метою створення тезеарусного словника в галузі освіти на сайті Weblium:

Планування:

- Визначено мету тезеарусного словника: яка аудиторія сайту? Які основні теми включити?
- Підготовано список основних термінів у галузі освіти, які включено до словника.

Дизайн:

- Вибрано дизайн та шаблон для сайту на Weblium, який би був привабливим та зручним для користувачів.
- Розміщено меню та пошукову панель на сторінці, щоб забезпечити легкий доступ до потрібних термінів.

Створення сторінок:

- Створено окрему сторінку для кожної літери алфавіту, щоб організувати терміни у зручний для пошуку спосіб, сторінка активізується одразу після нажимання кнопки в головному меню *discover more*.
- Додані сторінки з додатковою інформацією

Наповнення контентом:

- Додані слова усіх літер англійського алфавіту та їх визначення на відповідні сторінки, ретельно вибираючи слова та пояснення.
- Додано ілюстрації або відео для кращого розуміння термінів.

Тестування та оптимізація:

- Протестовано роботу всіх функцій сайту та переконано можна стверджувати, що вони працюють належним чином.
- Оптимізовано сайт для швидкості завантаження та SEO, щоб забезпечити його високий рейтинг у пошукових системах.

Окрім того, мною дотримано, основних рекомендацій щодо створення тезеарусного словника в галузі освіти:

Вибір термінології:

- Використовано зрозумілу та доступну мову для пояснення освітніх термінів, уникались складні терміни або ж надмірна технічність.

Структура та навігація:

- Забезпечено логічну структуру словника та зручну навігацію, аби користувачі легко могли знаходити потрібні їм терміни.

Актуальність:

- Постійно оновлювались та доповнювались словник новими термінами та визначеннями, щоб він завжди був актуальним та корисним.

Створення тезеарусного словника в галузі освіти на сайті Weblium - це відмінний спосіб зробити освітні ресурси доступними та зрозумілими для широкого кола користувачів. Дотримуючись вищезазначених кроків та рекомендацій, ви зможете створити цінний та корисний інструмент для освітньої громадськості.

Основна мета створення такого словника - полегшити комунікацію в освітній сфері, забезпечити її учасників зручним та доступним інструментом для розширення свого словникового запасу та вдосконалення мовлення. Крім того, тезаурусний словник може стати корисним інструментом для перекладачів та мовних експертів, які працюють у галузі освіти, сприяючи точнішому та конкретнішому вибору слів у перекладі або редакції текстів.

Зважаючи на постійне розширення та розвиток освітніх підходів, програм та методик, створення тезеарусного словника має включати постійне оновлення та поповнення новими термінами та їх синонімами. Це дозволить словнику залишатися актуальним та корисним інструментом навіть у змінному освітньому середовищі.

Крім того, розробники такого словника повинні враховувати потреби різних категорій користувачів і забезпечити зручний та інтуїтивно зрозумілий інтерфейс для пошуку та навігації по словнику. Використання технологій штучного інтелекту та машинного навчання також може значно полегшити процес пошуку та аналізу термінів у словнику.

У підсумку, створення тезеарусного словника в галузі освіти є важливим завданням, яке сприятиме підвищенню рівня освітньої грамотності та ефективності комунікації в освітній сфері.

Окрім того, одним із переваг використання Weblium є його інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, що дозволяє швидко створювати та редагувати веб-сайти без необхідності глибоких технічних знань. Завдяки цьому, розробники та

адміністратори словника можуть легко додавати нові терміни, оновлювати інформацію та впроваджувати корективи вже існуючих записів.

Крім того, Weblium пропонує широкі можливості для налаштування дизайну та структури веб-сайту, що дозволяє адаптувати інтерфейс тезеарусного словника до потреб користувачів різних вікових та професійних категорій. Наявність різноманітних шаблонів та інструментів для оптимізації SEO також сприяє підвищенню відвідуваності та видимості сайту. Також, Weblium надає можливість інтеграції з соціальними мережами, що дозволяє спростити процес розповсюдження інформації про словник та залучення нових користувачів через різноманітні мережеві канали.

Враховуючи всі ці можливості, створення тезеарусного словника в галузі освіти на Weblium може стати ефективним інструментом для підвищення доступності та якості освітніх ресурсів в онлайн-середовищі. Відповідно до потреб користувачів та трендів у сучасній освіті, такий словник може надати значний внесок у поліпшення процесу навчання та розвитку усіх його учасників.

Підсумовуючи, використання платформи Weblium для створення тезеарусного словника в галузі освіти може допомогти зробити освітні ресурси більш доступними та зрозумілими для широкого кола користувачів. Інтуїтивний інтерфейс, широкі можливості налаштування та оптимізації дозволять створити цінний та корисний інструмент для освітньої громадськості.

3.2. Практичний опис функціонування словника

Наявність тезаурусного словника на сайті Weblium може стати важливим ресурсом для користувачів у пошуку альтернативних термінів, розширення словникового запасу та покращення розуміння освітніх понять. Саме наявність тезаурусного словника на сайті Weblium відкриває нові можливості для користувачів у їхньому пошуку альтернативних термінів, розширенні словникового запасу та покращенні розуміння освітніх понять. Цей ресурс стає своєрідним провідником у світі освіти, де кожне слово має вагу, а кожен термін - власне значення. Дозвольте нам детальніше розглянути, як саме тезаурусний словник може відігравати ключову роль у підвищенні якості освіти та підтримці розвитку освітньої громадськості. Поглянемо на практичний опис функціонування такого словника:

1. Навігація та пошук

На сайті Weblium тезаурусний словник може бути легко доступний через основне меню або спеціальний розділ. Користувачі можуть швидко знаходити потрібні терміни за допомогою вбудованого пошукового двигуна. При введенні ключового слова або терміну в поле пошуку відображатимуться відповідні результати.

2. Візуальний інтерфейс

Словник на сайті Weblium може мати зручний інтерфейс, що дозволяє швидко орієнтуватися та знайти потрібні терміни. Використання графічних елементів, таких як іконки або зображення, може покращити візуальну привабливість інтерфейсу та зробити його більш інтуїтивно зрозумілим.

Використання графічних елементів, таких як іконки або зображення, є ще одним важливим аспектом, який покращує користувацький досвід. Графічні елементи можуть служити як візуальні підказки, що допомагають швидше розібратися в змісті термінів, а також роблять інтерфейс більш привабливим і привітним для користувачів.

Важливою особливістю є також інтуїтивність інтерфейсу. Користувачі повинні легко зорієнтуватися в системі навігації, швидко знаходити необхідні функції та здійснювати пошук без перешкод. Чітка структура та логічне розташування елементів дозволяють користувачам максимально ефективно використовувати ресурс.

3. Детальна інформація

Алфавіт термінів у словнику може має власну сторінку, де надається детальна інформація про його значення, використання та контекст. Відомості представлені у формі тексту, а також значення кожного слова, що дозволяє відобразити різноманітні аспекти терміну. На сторінці кожного терміну може бути надана детальна інформація про його значення, використання та контекст. Це може включати визначення терміну, його історію, основні концепції та зв'язки з іншими поняттями. Крім того, можуть бути наведені приклади застосування терміну в різних сферах знань або в практичних ситуаціях.

Важливою частиною сторінки кожного терміну є його контекстуалізація. Користувачам можуть надаватися приклади використання терміну у різних сценаріях або обставинах, щоб допомогти їм зрозуміти, як саме цей термін вживається в практичній діяльності або в наукових дослідженнях.

4. Взаємодія та зворотний зв'язок

Користувачі можуть брати участь у розвитку словника, надсилаючи свої пропозиції, відгуки та запити на додавання нових термінів або покращення існуючих записів. Це стимулює активну взаємодію та сприяє покращенню якості та релевантності словника.

Загалом, тезеарусний словник на сайті *Weblium* є потужним інструментом, що спрямований на полегшення доступу до освітніх ресурсів та покращення розуміння освітньої термінології для широкої аудиторії користувачів.

Для студентів та учнів словник може стати невід'ємною частиною навчального процесу, допомагаючи їм зрозуміти складні поняття та знайти альтернативні терміни для кращого усвідомлення матеріалу. Викладачі та

науковці також можуть скористатися словником для уточнення та розширення свого словникового запасу, а також для підготовки навчальних матеріалів та документів.

Батьки можуть використовувати словник для допомоги своїм дітям з навчання, а фахівці з області освіти та педагогіки можуть знаходити в ньому цінні ресурси для підвищення своєї кваліфікації та розробки нових методик навчання, усе викладне відображено у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1. Таблиця відображає, як різні категорії користувачів можуть скористатися тезеарусним словником на сайті Weblium для своїх потреб у навчанні, викладанні та розвитку.

Категорія користувачів	Застосування словника на сайті Weblium
Студенти та учні	Навчання та розуміння складних понять, пошук альтернативних термінів для усвідомлення матеріалу
Викладачі та науковці	Підготовка навчальних матеріалів, розширення словникового запасу
Батьки	Допомога дітям з навчанням
Фахівці з освіти та педагогіки	Підвищення кваліфікації, розробка нових методик навчання

До прикладу, словник може містити не лише тлумачення термінів, але й приклади їх застосування, рекомендації щодо використання в конкретних контекстах, а також посилання на додаткові освітні ресурси, що розширює його корисність та ефективність.

Крім того, рекомендації щодо використання термінів в конкретних контекстах розширюють можливості їхнього застосування. Наприклад, для термінів з педагогічної сфери можуть бути надані поради щодо використання їх

у навчальному процесі, а для термінів з технічних галузей - вказівки щодо їх використання у виробництві або ремонті..

Саме наявність прикладів застосування, рекомендацій та посилань на додаткові ресурси в тезеарусному словнику на сайті Weblium робить його надзвичайно корисним та ефективним інструментом для розширення знань та підвищення освітньої грамотності.

Отже, тезеарусний словник на сайті Weblium є необхідним інструментом для розвитку освітньої сфери та підвищення рівня освітньої грамотності серед широкої аудиторії користувачів. Його доступність та зручність роблять його важливим активом в сучасному освітньому середовищі.

ВИСНОВКИ

Створення тезаурусного перекладного словника в галузі освіти відкриває широкі перспективи для наукових досліджень у мовознавстві, лінгвістиці та педагогіці. Цей словник може стати важливим джерелом для формування нових термінологічних концепцій та відображення змін у сфері освіти. Забезпечення ефективного навчання іноземців у вищих навчальних закладах потребує наявності засобів, які сприяють засвоєнню нового мовного матеріалу. Такий тезаурусний перекладний словник може стати корисним інструментом для студентів із різних країн. Варто вказати і про те, що словник може стати платформою для обміну знаннями та досвідом між студентами з різних культур. Він стимулюватиме активну комунікацію та взаєморозуміння, що є важливими аспектами міжнародного навчання.

Наприклад, студенти з різних країн зможуть порівнювати термінологію та підходи до освіти у своїх країнах, що сприятиме розширенню їхнього культурного розуміння та глибшому вивченню освітніх систем різних країн. Такий обмін знаннями та досвідом може стати важливим кроком у формуванні міжнародного співробітництва та розвитку освіти в цілому.

У світлі зростання використання мовних технологій та штучного інтелекту, створення тезаурусного перекладного словника відкриває нові можливості для розвитку мовних програм та додатків, спрямованих на підтримку освітнього процесу. Цей словник може служити основою для створення інноваційних інструментів, що полегшують навчання та сприяють міжкультурному розумінню у навчальних середовищах.

Варто вказати про те, що особливість навчальної та термінологічної лексикографії була детально проаналізована, розкриваючи їхні основні риси та відмінності. Типологія лінгвістичних словників дозволила виокремити основні класифікаційні ознаки та розглянути їх в контексті навчального словника в галузі освіти. Структура словникової статті була розглянута з урахуванням потреб цільової аудиторії та специфіки освітніх процесів.

Доцільно вказати на те, що тезауральні перекладні словники лексики є важливим інструментом для розвитку лінгвістичних навичок та розуміння мови для студентів, вчителів, мовників та всіх, хто цікавиться вдосконаленням своїх мовних вмінь. Розробка такого словника для галузі освіти допомагає розширити лексичний запас, оскільки він включає в себе широкий спектр термінів та їх взаємозв'язки, що дозволяють вивчати різноманітні концепції, пов'язані з освітою, і виражати їх у мовленні.

Досліджуючи структуру тезаурального словника в галузі освіти, "ліва частина" виступає як тлумачена частина, яка включає в себе контексти, приклади та різні пояснення. Навігаційна інформація забезпечує легке орієнтування користувачів у словнику за допомогою змісту, номерів сторінок, шрифтових виділень та символічних позначень. Головною метою цієї частини є спрощення користування словником та ефективний пошук інформації.

Структура словника передбачає алфавітне розташування термінів, що забезпечує зручний доступ до необхідної інформації. Також включається алфавітний покажчик, який сприяє пошуку термінів та їхньому локалізації у словнику. Однак, оскільки словник адресований студентам, важливо враховувати їхні освітні потреби. Тому терміни структуруються в тематичному порядку, що допомагає використовувати їх для навчання конкретних тем дисципліни.

Словник може також вступ українською мовою, де описується його структура та принципи, а також передмову китайською мовою, яка інструктує студентів щодо користування словником. Ця інформація надає користувачам важливі вказівки щодо засобів та методів використання словника для отримання найкращих результатів.

Тезауральний підхід до перекладного словника спрощує процес перекладу, оскільки враховує не лише сам термін, а й його контекст та взаємозв'язки з іншими словами. Це робить переклад більш точним та зрозумілим для користувача. Тезауральний підхід доповнює традиційні методи перекладу, надаючи більше інформації та враховуючи різноманітність

використання мовних одиниць. Впровадження цього підходу сприяє підвищенню точності та гнучкості перекладу, що є важливим для якісного міжмовного спілкування.

Основна роль тезаурусного перекладного словника лексики в галузі освіти була визначена як значущий інструмент для полегшення розуміння освітніх термінів та покращення якості освітніх ресурсів. Він є необхідним компонентом у формуванні освітнього середовища та забезпеченні якісного навчання.

Окрім того, зазначення цілей і завдань структури словника відображає спрямованість роботи та обґрунтовує необхідність його створення. Особливості структури словника враховують потреби користувачів та забезпечують зручність та доступність інформації. Складові словника були розглянуті як важливі елементи, що формують його функціональність та корисність.

Узагальнюючи вищезазначене, можна зазначити, що розробка навчального словника в галузі освіти є складним, але вкрай важливим завданням, яке вимагає ретельного аналізу, вивчення та впровадження сучасних методів та підходів до лексикографії. Перш за все, важливо провести обширне дослідження тематичного поля словника, визначивши ключові терміни та поняття, які потрібно включити. Це вимагає ретельного аналізу потреб цільової аудиторії та особливостей предметної області.

Далі необхідно врахувати сучасні методи та підходи до лексикографії, зокрема використання тезауральних методів для систематизації та організації лексичного матеріалу. Також важливо врахувати потреби користувачів та забезпечити доступність та зручність використання словника.

Нарешті, важливим аспектом є постійне оновлення та покращення словника відповідно до змін у галузі освіти та мовних потреб користувачів. Це включає в себе врахування нових тенденцій, висловлювання зміни у значеннях та використанні термінів, а також вдосконалення методів пошуку та навігації для забезпечення користувачам максимально ефективного використання словника.

Такий словник є не лише інструментом для полегшення навчання та розуміння освітніх понять, але й важливим внеском у розвиток освіти та підвищення рівня освітньої грамотності.

В ході розробки тезаурусного перекладного словника лексики в галузі освіти на сайті Weblium було виявлено, що такий інструмент має великий потенціал у полегшенні розуміння та використання освітніх термінів. Високий ступінь зручності та доступності інтерфейсу сприяє зручному користуванню словником для різних категорій користувачів, що забезпечує його широке використання в освітній сфері.

Важливим аспектом розробки була не лише лінгвістична складова, а й педагогічний аспект. Додаткові рекомендації щодо використання термінів у конкретних контекстах допомагають зрозуміти їхнє значення та застосування в навчальній та практичній діяльності. Приклади застосування термінів розширюють знання користувачів і надають можливість більш глибокого осягнення навчального матеріалу.

Також було встановлено, що посилання на додаткові освітні ресурси збільшують корисність словника, розширюючи доступність додаткової інформації та можливість поглибленого вивчення теми. Це сприяє підвищенню рівня освітньої грамотності та підтримує постійний процес навчання та розвитку.

Таким чином, розробка тезаурусного перекладного словника на сайті Weblium є важливим кроком у поліпшенні якості та доступності освітніх ресурсів для широкого кола користувачів. Цей інструмент не лише допомагає в розумінні освітніх термінів, а й стимулює активний процес навчання та розвитку, що робить його невід'ємною частиною освітнього середовища.

У процесі створення тезаурусного словника в галузі освіти на платформі Weblium, було виконано кілька важливих етапів. Почавши з планування, чітко визначено мету словника та основні теми, які будуть включені. Розроблено дизайн, обравши привабливий та зручний для користувачів шаблон та розмістивши необхідні елементи, такі як меню та пошукова панель.

Створивши сторінки для кожної літери алфавіту, розписані терміни у зручний для пошуку спосіб. Наповнивши сторінки визначеннями та додавши ілюстрації для кращого розуміння, мною перейдено до тестування та оптимізації, переконавшись у належному функціонуванні та оптимізувавши сайт для покращення його швидкості та позицій у пошукових системах.

Дотримуючись рекомендацій щодо вибору термінології, структури та навігації, а також підтримуючи актуальність шляхом постійного оновлення та доповнення словника, я переконаний, що створений інструмент стане цінним активом для освітньої громадськості.

Саме завдяки чіткій структурі та доступній навігації, користувачі легко зможуть знаходити необхідні терміни та отримувати повну та зрозумілу інформацію про них. Постійне оновлення та доповнення словника забезпечить його актуальність і відповідність сучасним вимогам освітнього процесу.

Такий інструмент стане не лише джерелом знань, але й засобом сприяння активному навчанню та розвитку. Його цінність полягатиме у здатності надавати користувачам точну та об'єктивну інформацію, що допоможе їм досягти нових висот у навчанні та професійному зростанні.

Його наявність стимулює користувачів до активного вивчення та застосування нових знань, що робить його важливою складовою освітнього процесу. Завдяки зручному інтерфейсу та доступу до різноманітних контекстів та прикладів, користувачі можуть швидко та ефективно освоювати нову лексику та розширювати свої знання.

Зручний інтерфейс словника сприяє зручності та ефективності навчання, а доступ до різноманітних контекстів та прикладів використання дозволяє користувачам швидко усвідомлювати значення та особливості нових термінів чи понять. Це робить процес вивчення мови більш стимулюючим та захопливим, що сприяє підвищенню мотивації до навчання. Крім того, наявність навчального словника забезпечує можливість навчання в будь-який час та в будь-якому місці, що робить його важливим інструментом для самостійного вивчення мови та підтримки освітнього процесу навіть поза класною кімнатою.

Такий словник не лише сприяє покращенню якості навчання, а й забезпечує більш глибоке розуміння освітніх понять, що є важливим для активного і продуктивного навчання. Тому він стає необхідним інструментом для всіх, хто цікавиться навчанням та розвитком у галузі освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борисенко І.І. Сучасний українсько-англійський юридичний словник / І.І. Борисенко, Валентина Саєнко, Н.М.Конончук, Т.І.Конончук. К.: Юрінком Інтер, 2019. 632 с
2. Буше Ж.-Д. Репортаж у друкованій пресі/ Ж.-Д. Буше ; пер. з франц. - К., 2003. - 104 с.
3. Галлер М. Техніка репортажу: навчальний посібник/ М. Галлер - К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2011. - 348 с.
4. Гетьман И. М. Общая идеография: Конспекты лекций по спецкурсу / И. М. Гетьман. – Нежин, 2003. – 154 с.
5. Данилюк І. Корпус текстів граматичної службовості [Текст] / І. Данилюк // Прикладна лінгвістика та лінгвісти і технології: MegaLing-2012 : Зб. наук. пр. – К. : УМІФ, 2013. – С. 102-112.
6. Дарчук Н. П. Комп'ютерна лінгвістика. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2008. 351 с.
7. Дахно І.І. Переклад / Перевод / Translation [текст] : Збірник текстів для перекладу і самоперевірки. 2-ге вид. перероб. та доп. / І.І.Дахно. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 424 с
8. Денисюк В. В. Інформаційні технології в лінгвістиці. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. 135 с
9. Демська О.М. Вступ до лексикографії: навч. посіб. / О.М. Демська. – К.: Вид. дім «Києво- Могилянська академія», 2004. – С. 102-104.
10. Загнітко А. Передмова [Текст] / А. П. Загнітко // 75 років кафедрі української мови та прикладної лінгвістики ДонНУ [Текст] / Укл. : О. В. Виноградова, Г. В. Ємельяненко / За заг. ред. проф. А. П. Загнітка. – Донецьк : ДонНУ, 2014. – С. 4-7.
11. Загнітко А.П. Мовні стратегії на мовній карті України : реалії сьогодення [Текст] / А. П. Загнітко // Українська мова вчора, сьогодні і

завтра в Україні та світі (До Дня української писемності та мови). – Донецьк : Витоки, 2014. – С. 9-14.

12. Загнітко А. Система компонентів мовленнєвого акту: функційно-структурні вияви [Текст] / А. Загнітко, О. Левічева // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць / Донецький нац. ун-т ; наук. ред. А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2014. – Вип. 29. – С. 74-80.

13. Карабан В.І. Переклад наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : навчальний посібник / Карабан В.І. Вид. 5-те, випр. Вінниця : Наукова книга, 2018. 656 с.

14. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову: Навч. посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608с.

15. Карабан В.І., Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англomовної економічної літератури. Вінниця: Нова книга, 2010 р. 272 с.

16. Караулов Ю. Н. Лингвистическое конструирование и тезаурус литературного языка / Ю. Н. Караулов. – М.: Наука, 1981. – 363 с. 64

17. Карпіловська Є. А. Вступ до прикладної лінгвістики: комп'ютерна лінгвістика : підручник. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2006. 188 с.

18. Карпова О.М. Про лексикографічні форми тезауруса в англomовній лексикографії/ О.М. Карпова// Лексика і лексикографія. – М., 2000. – №7. – С. 20- 22.

19. Кобрин Р. Ю. Терминологические системы и их когнитивные модели / Р. Ю. Кобрин, М. В. Антонова // Очерки научно-технической лексикографии / под ред. А. С. Герда. - СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2002. -С. 47-66.

20. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства. Вінниця: Нова книга, 2008. 512 с.

21. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник / І.В. Корунець. 5-те вид., виправ. і допов. Вінниця : Нова Книга, 2017. 448 с.
22. Кройчик Л.Е. Система журналистских жанров / Л.Е. Кройчик // Основы творческой деятельности журналиста / под ред. С.Г. Корконосенко. – СПб., 2000. – С. 125-168.
23. Лазутина Г. Профессиональная этика журналиста: учебное пособие для студентов вузов, обучающихся по направлению и специальности «журналистика» / Г. Лазутина. - М.: Аспект-пресс, 1999. - 342 с. 1
24. Лейчик В.М. Основные положения сопоставительного терминоведения /В.М. Лейчик // Отраслевая терминология и ее структурно-типологическое описание. – Воронеж, 1988. – С. 3-10.
25. Мірам Г.Е. Основи перекладу: Курс лекцій; Навчальний посібник. К.: Ельга, НікаЦентр, 2002. 240 с.
26. Науменко Л.П., Гордєєва А.Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську. Вінниця: Нова книга, 2011. 136 с.
27. Филиппович Ю.Н., Прохоров А. В. Семантика информационных технологий: Опыты словарно-тезаурус- ного описания / Ю. Н. Филлипович, А. В. Прохоров. – М.: МГУП, 2002. – 368 с.
28. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: Навч. посібник / За ред.. В.К. Шпака. 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2007. 310 с.
29. Основи перекладу: курс лекцій з теорії та практики перекладу для ф-тів та ін-тів міжнар. відносин: Навч. посіб. для студ. / Г. Е. Мірам, Дайнеко, Л.А. Тарануха та ін.; ред. англ. тексту Н. Брешко. 2.вид., випр. та доп. К. : Ніка-Центр, 2005. 277 с.
30. Полюжин М. Про антропоцентричну парадигму фразеологічних досліджень. Актуальні проблеми філології та перекладознавства: зб. наук. пр. Вип. 16. Хмельницький: ФОП Бідюк Є.І., 2019. С.151–156.

31. Полюжин М.М., Максимчук Н.Н., Омельченко Л.Ф. Теорія і практика перекладу з англійської мови на українську: Навч. посібник К.: УМК ВО, 1991. 96 с.
32. Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства / Basics of Translation Theory : навчальний посібник (англійською мовою). К.: НУБіП України, 2016. 320 с.
33. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярошук І.П. Переклад англомовної економічної літератури. Економіка США. Загальні принципи: Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова Книга, 2005. 496 с.
34. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Ганічева Т. В., Ліпко І. П. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. /За редакцією Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.
35. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної технічної літератури. Вінниця, 2006.
36. Черноватий Л.М. Переклад англомовної юридичної літератури: навчальний посібник / Черноватий Л.М., Карабан В.І., Іванко Ю.П., Ліпко І.П. Вид. 4-те, випр. і доповн. Вінниця : Нова Книга, 2017. 280 с.
37. Poluzhyn M., Kryński A., Venzhynovych N. Methods of Biblical Phrase Studies, 35(4), 2019. Scientific Journal of Polonia University. C.62–69.
38. Sheverun Nadiia, Lejzjus Halina, Mozhova Yaroslava (2021). Linguocultural Factors of Legal Terms' Translation Young Scientist. №2 (90). February, 2021. pp.161–166
39. Воронцова И. А. Принципы классификации тезаурусов английского языка [Электронный ресурс] / И. А. Воронцова – Режим доступа до ресурсу: http://vestnik.yspu.org/releases/novye_Issledovaniy/17_7/.
40. Тезаурус [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/Тезаурус> .

41. Крок до України [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://krok.mio.k.lviv.ua/>.